

Geachte (voorzitter ...)

Graag willen wij uw aandacht vragen voor de problematiek van de vermarkting van de zorg.

In een aantal Europese landen tekent zich meer en meer een tendens af waarbij de organisatie van de gezondheidszorg liberaliseert. We zien er grote commerciële bedrijven hun intrede doen in de ziekenhuiszorg, de thuiszorg, de eerstelijnszorg, de gehandicaptenzorg, de kinderopvang.

Maar ook in ons land sijpelt beetje bij beetje de vermarkting in de zorgsector binnen. Denken we aan de discussie m.b.t. de rusthuizen en de centra voor kortverblijf, maar ook aan de privé-praktijk, waar een arts illegaal onbewezen stamceltherapieën aanbiedt tegen grof geld, en aan de omkooppraktijken van sommige klinische laboratoria.

Mogen de gezondheidszorg en de zorg in het algemeen aan de markt worden overgelaten ?
Is het de bedoeling dat ziekenhuizen, rustoorden, thuiszorginitiatieven en laboratoria voor klinische biologie winst maken ten behoeve van de aandeelhouders ?
Welke "waarden" moeten bovenaan staan in de gezondheids- en welzijnszorg ?
Zijn kwaliteit en betaalbaarheid voor iedereen, ook voor de mindergegoeden en pechvogels, verzoenbaar met het nastreven van winst die ten goede komt van aandeelhouders en vennoten?

Wij wensen dat deze vragen het voorwerp uitmaken van een grondig en publiek debat. Wij willen niet dat beslissingen hieromtrent enkel het resultaat zouden zijn van een politiek compromis.

De vermarkting van de zorg, en daarmee bedoelen we commerciële initiatieven in het zorgaanbod die winst beogen ten behoeve van aandeelhouders of vennoten, houdt risico's in op het vlak van de kwaliteit en de betaalbaarheid van de zorg voor de patiënt.

Winst maken of een positief saldo hebben op de resultaatrekeningen, bijv. voor een ziekenhuis of een rustoord, is op zich een goede zaak, op voorwaarde dat dit positief saldo, de kwaliteit en de betaalbaarheid ten goede komt.

Maar als er winst moet gemaakt worden ten behoeve van aandeelhouders, is het gevaar groot dat bespaard wordt op de omkadering, de hygiëne of de veiligheid. En/of dat aan patiënten of residenten een hoger persoonlijk aandeel wordt gevraagd, en/of dat er rechtstreeks of onrechtstreeks aan risicoselectie wordt gedaan met de bedoeling vooral personen te weren die zware verzorging nodig hebben.

Commercialisering van de zorg zal volgens sommigen de efficiëntie en de kostprijs ten goede komen. Hiervan zijn we echter helemaal niet overtuigd. De gezondheids- en welzijnssector is immers geen "markt" waar vraag en aanbod de spelregels bepalen en de vrije keuze van de consument tot scherpere prijzen leidt.

In de gezondheids- en welzijnssector is er een grote asymmetrie in informatie tussen de sector en de patiënt. Deze laatste kan maar heel beperkt oordelen over de kwaliteit van de zorgverlening of over haar reële noodzaak. Diegene die meestal de keuze maakt - "het aangewezen zorgtraject uitstippelt" - is de arts of de verpleegkundige of de maatschappelijk werker, en niet de patiënt. Bovendien wordt het grootste deel van de prijs voor de zorg betaald door een derde : de ziekteverzekering via het ziekenfonds.

Wij zijn ervan overtuigd dat vermarkting van de zorg geen goede zaak is. Instrumenten zoals prijsreglementering, planning van het aanbod, overleg met betrokken partijen over tarieven en het verzekerde pakket zijn instrumenten die niet passen in een marktmodel. Zij zijn nochtans essentieel om de toegang tot kwalitatieve zorg voor iedereen te garanderen. Ons systeem van gezondheidszorg wordt zowel door de bevolking als door internationale waarnemers geapprecieerd omwille van zijn hoge kwaliteit, zijn toegankelijkheid en zijn kostprijs. Dit resultaat is ondermeer te danken aan de sociale inzet én de efficiëntie van alle actoren. De meeste actoren behoren tot de non-profitsector en vervullen hun taak vanuit de principes van het algemeen belang.

We zijn het er mee eens dat in de zorgsector ook zogenaamde marktmechanismen kunnen gehanteerd worden. Dit kan in bepaalde gevallen leiden tot efficiënt beheer en de beste verhouding tussen prijs en kwaliteit. En dit is in het belang van de patiënt.

Wij hopen dat u met onze bekommernissen rekening zult houden.